

SREDNJE POKLICNO IZOBRAŽEVANJE
VRTNAR /2018

KATALOG PRAKTIČNEGA USPOSABLJANJA (KPU)

1. Usmerjevalni cilji

Cilji praktičnega usposabljanja so:

- razvijanje kompetenc, ki zagotavljajo samostojno načrtovanje lastnega dela in izvajanje delovnih procesov v vrtnarski proizvodnji;
- prepoznavanje in izbiranje okrasnih rastlin, zelenjadnic in drevnin glede na namen njihove uporabe;
- obvladovanje postopkov pridelave in oskrbe okrasnih rastlin, zelenjadnic in drevnin;
- obvladovanje postopkov zasajevanja in oskrbovanja zelenih površin na podlagi zasaditvenega in ureditvenega načrta;
- izvajanje ukrepov varstva rastlin glede na gojeno rastlino in upoštevanje zahtev za varno uporabo FFS in varstvo okolja;
- izvajanje nastavitev in del z vrtnarskimi stroji, napravami in orodji;
- razvijanje osebne odgovornosti za zagotavljanje kakovosti opravljenega dela;
- razvijanje sodelovanja in timskega dela s sodelavci ter strokovnega komuniciranja s strankami;
- upoštevanje predpisov in navodil varnosti in zdravja pri delu, varovanja okolja ter gospodarno ravnanje z delovnimi sredstvi materiali, energijo in časom.

2. Pričakovani učni izidi

Dijak/vajenec se usposobi za izvajanje naslednjih delovnih procesov:

Oznaka	Delovni procesi	Zap. št.	Operativni učni cilji
			Dijak/vajenec:
A*	Načrtovanje delovnega procesa in priprava na delo	1	Bere in uporablja delovno dokumentacijo (skice, gnojilni načrt, načrt kolobarja, zasaditveni načrt,...) in načrt dela pri nalogah, ki jih opravlja v delovnem procesu
		2	Določi pravilen vrstni red faz dela pri izvajanju posameznih delovnih nalog
		3	Sprotno spremlja in beleži delovni proces (porabo materialov, storitev in sredstev za delo)
		4	Pripravi vrtnarske in druge specialne stroje, naprave in orodja za izvedbo vrtnarskih del v skladu z navodili

SREDNJE POKLICNO IZOBRAŽEVANJE
VRTNAR /2018

Oznaka	Delovni procesi	Zap. št.	Operativni učni cilji
			Dijak/vajenec:
		5	Pripravi prostor za delo, izbere in pripravi materiale in sredstva za delo (gnojila, substrate, razmnoževalni in drug repromaterial) ter sredstva za varstvo rastlin
B*	Varstvo in zdravje pri delu	6	Delo opravlja v ustrezni delovni obleki in uporablja osebno varovalno opremo skladno s predpisi varstva in varovanja zdravja pri delu
C*	Varovanje okolja in ravnanje z odpadki	7	Uporablja sredstva za varstvo in krepitev rastlin, gnojila in druge nevarne snovi v skladu s predpisi o varovanju zdravja in okolja
		8	Dosledno ločuje in shranjuje organske in anorganske odpadne snovi ter nevarne odpadke (FFS, gnojila...) v skladu s pravili in zahtevami o varovanju okolja,
Č*	Komuniciranje, sodelovanje in timsko delo	9	Dela v timu pri izvajanju nalog v vrtnarstvu
		10	Uporablja strokovno terminologijo v komunikaciji s sodelavci, nadrejenimi in strankami
		11	Komunicira s strankami skladno s poslovnim bontonom
D	Priprava in kultiviranje rastišča na prostem oziroma v zavarovanem prostoru	12	Vzame vzorec tal za kemično analizo
		13	Izračuna gnojilni odmerek na podlagi rezultatov kemijske analize tal in pripravi potrebno gnojilo, skladno z gnojilnim načrtom ter zabeleži podatke o porabi
		14	Nastavi vrtnarske stroje za osnovno obdelavo in gnojenje rastišča
		15	Ročno oziroma strojno pognoji in obdela tla glede na vrsto vrtnarske pridelave in zahteve rastlin
E	Setev oziroma sajenje sadilnega materiala	16	Izračuna količino semena oziroma število sadik na enoto površine in zabeleži podatke o porabi
		17	Pripravi sadilni material in posadi sadike na ustrezno razdaljo
		18	Izbere primeren način setve ter poseje izbrano seme na ustrezno razdaljo in globino
		19	Opravi dopolnilno obdelavo in oskrbi posevek oziroma nasad med rastno dobo

SREDNJE POKLICNO IZOBRAŽEVANJE
VRTNAR /2018

Oznaka	Delovni procesi	Zap. št.	Operativni učni cilji
			Dijak/vajenec:
F	Razmnoževanje rastlin (vegetativno in generativno)	20	Pripravi prostor in zemljišče za matični nasad po navodilih
		21	Pripravi prostor, setvene plošče in rastni substrat za razmnoževanje rastlin
		22	Izbere seme glede na tehnologijo pridelave (konvencionalna, ekološka) in izračuna potrebno količino semena glede na enoto površine
		23	Ročno oziroma strojno poseje seme v setvene plošče in zagotovi potrebne rastne pogoje posevka
		24	Izvede razmnoževanje rastlin s potaknjenci oziroma drugimi rastlinskimi deli
		25	Označi razmnožene rastline (datum razmnoževanja, sorta, število kosov)
		26	Oceni ukoreninjenost rastlin in jih presadi oziroma razsadi ob ustreznem času
G	Oskrba sadik na prostem oziroma v zavarovanem prostoru	27	Uravnava zračno in talno vlago v zavarovanem prostoru in zračni prostor glede na potrebe gojene rastline
		28	Pognoji oziroma dognoji (foliarno/preko korenin) z organskimi in mineralnimi gnojili na prostem oziroma v zavarovanem prostoru
		29	Okoplje, opleve, namaka in po potrebi priveže rastline k opori, odstrani suhe in odcvetele dele rastline ter zastre površino z zastirko
		30	Utrdi sadike pred presajanjem na stalno mesto
H	Varstvo gojenih rastlin	31	Prepozna znake gospodarsko pomembnih škodljivih organizmov in neživih povzročiteljev poškodb na gojenih rastlinah
		32	Izračuna koncentracijo oziroma odmerek sredstva za varstvo rastlin, pripravi škropilno mešanico in zabeleži podatke o porabi sredstva
		33	Pripravi in umeri naprave za varstvo rastlin

SREDNJE POKLICNO IZOBRAŽEVANJE
VRTNAR /2018

Oznaka	Delovni procesi	Zap. št.	Operativni učni cilji
			Dijak/vajenec:
		34	Izvede izbrani način varstva rastlin glede na gojeno rastlino in skladno s pravili varne uporabe FFS in varstvom okolja
I	Zasaditev in oskrba zelenih površin z rastlinami po načrtu	35	Izračuna površino parcele, zakoliči in pripravi teren za zasaditev na podlagi ureditvenega in zasaditvenega načrta
		36	Izbere rastline na podlagi zasaditvenega načrta, pripravi sadilno mesto in posadi sadike glede na njene zahteve
		37	Oskrbi rastline v zasaditvi glede na njihove potrebe (namaka, zaliva, gnoji in dognojuje, okopava, pleve, zastira, obrezuje, privezuje rastline k opori, zaščiti pred neugodnimi vremenskimi dejavniki)
		38	Oskrbi travno površino (kosi, grabi, dognojuje, namaka, utrjuje in zrači, zatira plevele, ...)
		39	Izvede varstvo zasaditev zelenih površin z uporabo izbrane tehnike in naprav v skladu z načeli varovanja okolja
J	Izdelava, postavitve in vzdrževanje grajenih prvin	40	Izbere ustrezen material in izdelava grajeno prvino (vodni objekt, skalnjak, suhozid, pergolo, vrtno pot, teraso, robnik...)
		41	Umesti grajene prvine v prostor po ureditvenem načrtu (cvetlična korita, posode...)
		42	Izbere rastline za zasaditev po zasaditvenem načrtu in zasadi grajene prvine
		43	Izvede vzdrževalne ukrepe grajenih prvin in oskrbo zasaditev
K	Prodaja vrtnarskih proizvodov, pridelkov, izdelkov in storitve	44	Pripravi ustrezno embalažo za prodajo določene vrste gojenih rastlin
		45	Sortira rastline po kakovosti, jih ustrezno označi in pripravi za prodajo
		46	Izdelava kalkulacijo pridelave rastlin oziroma storitve in določi prodajno ceno
		47	Svetuje stranki in proda izbrani proizvod, pridelek, izdelek oziroma storitev

SREDNJE POKLICNO IZOBRAŽEVANJE
VRTNAR /2018

Oznaka	Delovni procesi	Zap. št.	Operativni učni cilji
			Dijak/vajenec:
L*	Zagotavljanje kakovosti in kontrola	48	Izvede posamezne faze delovnega procesa in storitve v skladu z načrtom dela in ob upoštevanju standardov in normativov, ki veljajo v vrtnarski proizvodnji
		49	Pregleda vrtnarske stroje, orodja in naprave z vidika varne in pravilne uporabe, preveri raven tekočin (olje, hladilna tekočina, gorivo) in stanje filtrov ter odpravi manjše napake
	IZBIRNO 1/2		
M	Pridelava okrasnih zelnatih in lesnatih rastlin	50	Izbere okrasne zelnate oziroma lesnate rastline skladno z namenom njihove uporabe (enoletnice, dvoletnice, trajnice, čebulnice, gomoljnice, korenovke, lončnice, drevnine...)
		51	Izbere ustrezen način in razmnoži okrasne zelnate oziroma lesnate rastline
		52	Pridela rastline za rezano cvetje
		53	Zagotovi optimalne pogoje za rast okrasnih zelnatih in lesnatih rastlin v posamezni razvojni fazi na prostem oziroma v zavarovanem prostoru (redčenje, namakanje, dognojevanje, zračenje, uravnavanje svetlobe, varstvo red boleznimi in škodljivci...)
		54	Odbere rastline za prodajo in določi njihov kakovostni razred
N	Urejanje zelenih površin	55	Kultivira zemljišče za namen ureditve zelene površine
		56	Izbere primeren rod, vrsto, sorto okrasnih rastlin glede na predvideno zasaditev zelene površine (klimatske in talne razmere) ter glede na njihovo uporabno in oblikovno vrednost
		57	Izbere kakovostne sadike izbranih okrasnih rastlin, jih posadi in oskrbi
		58	Izbere travno mešanico, izračuna potrebno količino semena in ga poseje
		59	Izmeri površino, izračuna potrebno število kosov travnih tepihov na površino in položi travno rušo

SREDNJE POKLICNO IZOBRAŽEVANJE
VRTNAR /2018

Oznaka	Delovni procesi	Zap. št.	Operativni učni cilji
			Dijak/vajenec:
		60	Izbere in izvede ustrezen vzdrževalni in negovalni ukrep na zeleni površini
		61	Izpolni delovni nalog za pripravo obračuna
	IZBIRNO 1/4		
O	Pridelava zelenjadnic	62	Izdela enostaven načrt pridelave zelenjadnic z upoštevanjem kolobarja
		63	Pripravi rastišče na prostem oziroma v zavarovanem prostoru glede na izbrano vrsto zelenjadnice in tehnologijo pridelave
		64	Pridela sadike zelenjadnic na prostem in v zavarovanem prostoru
		65	Presadi sadike na stalno mesto na prostem oziroma v zavarovanem prostoru
		66	Izvede direktno setev (ročno, strojno) zelenjadnic
		67	Zagotovi optimalne pogoje za rast zelenjadnic v posamezni razvojni fazi na prostem oziroma v zavarovanem prostoru (namakanje, dognojevanje, zračenje, uravnavanje svetlobe)
		68	Zaščiti zelenjadnice pred boleznimi, škodljivci in drugimi negativnimi dejavniki
		69	Oceni tehnološko zrelost zelenjadnice, pobere pridelek in ga pripravi za prodajo
P	Pridelava sadik drevnin in trsnic	70	Pripravi matični nasad za vzgojo sadik drevnine oziroma trsnic po načrtu
		71	Pripravi prostor za gojenje sadik drevnine oziroma vinske trte
		72	Razmnoži rastline s setvijo, potaknjenci in drugimi načini vegetativnega razmnoževanja
		73	Pripravi podlage za cepljenje, cepi z izbrano tehniko cepljenja in sili cepljenke
		74	Oskrbi in izvede ukrepe varstva sadik oziroma cepljenk

SREDNJE POKLICNO IZOBRAŽEVANJE
VRTNAR /2018

Oznaka	Delovni procesi	Zap. št.	Operativni učni cilji
			Dijak/vajenec:
		75	Pripravi sadike in cepljenke za prodajo
R	Umeščanje in zasajevanje grajenih prvin na zelenih površinah	78	Izdela risbo grajene prvine
		79	Prenese osnovne točke iz ureditvenega in zasaditvenega načrta na teren v merilu
		80	Izmeri teren z uporabo ustreznih geodetskih orodij in inštrumentov ter ga zakoliči
		81	Izvede pripravljalna zemeljska dela (ročno, strojno) za umestitev grajene prvine in zasaditev zelene površine
		82	Izbere rastline in zasadi zeleno površino
		83	Tlakuje površino z različnimi materiali (kamen, les, opeka, tlakovci)
S	Vzdrževanje rekreacijskih in športnih površin	84	Izvede izbrani ukrep vzdrževanja in nege rekreacijske oziroma športne površine z upoštevanjem okoljevarstvenih standardov
		85	Izvede ukrepe zaščite in varstvatravne ruše pred škodljivimi organizmi in pleveli
		86	Obnovi rekreacijsko oziroma športno površino glede na njeno specifikko
		87	Izvede vzdrževalna dela na dodatni opremi

Opombe:

*Generične kompetence, ki so vključene v delovne procese označene z zvezdico, se ves čas smiselno vključujejo v ostale delovne procese.